

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Литовченко Руслан Іванович**, 1973 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2005 році Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом», за спеціальністю Управління персоналом і економіка праці, Директор Закладу фахової передвищої освіти "Академічний фаховий коледж МАУП", аспірант 3-го року навчання, виконав акредитовану освітньо-наукову програму “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» від «19» листопада 2025 року № 152-о, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:

- **Дмитренко Геннадій Анатолійович** - доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Рецензентів:

- **Брюховецька Ірина Олександрівна** - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

- **Головач Наталія Василівна** - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри економіки бізнесу, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Офіційних опонентів:

- **Перегида Юлія Андріївна** - доктор економічних наук, доцент кафедри глобальної економіки. Національний університет біоресурсів і природокористування;

- **Яременко Людмила Миколаївна** - кандидат економічних наук, доцент, доцента кафедри обліку, оподаткування та бізнес управління Університет Григорія Сковороди в Переяславі.

На засіданні «12» січня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування

Литовченку Руслану Івановичу. На підставі публічного захисту дисертації **«Механізми фінансового забезпечення розвитку інноваційної освіти у контексті підготовки конкурентоздатних фахівців»** за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Дисертацію виконано на кафедрі фінансів, банківської та страхової справи, Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» м. Київ.

Науковий керівник Кришталь Галина Олександрівна, доктор економічних наук, професор, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською мовою, що повністю відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами) та містить нові науково-обґрунтовані результати.

Здобувач має 4 - публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 4 – матеріалів і тез наукових доповідей наукових конференцій:

Публікації у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Литовченко Р. І. Теоретико-методологічний аспект конкурентоздатних закладів середньої освіти та її випускників. Вчені записки Університету КРОК. 4(76). 2024. С. 65-71. – DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76>.

2. Литовченко Р. І. Фінансове забезпечення інноваційної освіти: сутність, функції та механізми реалізації [Електронний ресурс] // Ефективна економіка. 2025. № 8. – Режим доступу: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/7371/7494>. – DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.8.109>

3. Литовченко, Р. (2025). Аналіз стану фінансового забезпечення інноваційної освіти в Україні: сучасні тенденції та перспективи розвитку. Сталий розвиток економіки, №4 (55), 607-612. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-82>

4. Литовченко Р. І. Механізми фінансування інноваційної освіти в Україні: сучасний стан та напрями вдосконалення. Бізнес навігатор. Випуск 5 (82). 2025. С. 395-399. <https://doi.org/10.32782/business-navigator.82-61>.

Матеріали і тези наукових доповідей наукових конференцій:

5. Литовченко Р. І., Дмитренко Г. А. Використання цифрових технологій в процесі підготовки конкурентоспроможних випускників закладів вищої освіти. Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу» (Київ, 10 жовтня 2023 р.) /ред. кол. : І. А. Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І. Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ. МАУП. 2023. С. 182-185. URL: <https://research.maup.com.ua/assets/files/conferency/innovacijni-metodi-upravlinnya.pdf>

6. Литовченко Р. І. Індекси професійної конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти: методологічні підходи. II Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу»: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А. Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І. Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 314-317. URL: <https://research.maup.com.ua/assets/files/conferency/innovacijni-metodi-upravlinnya2.pdf>

7. Литовченко Р. І. Інноваційний підхід до системного управління підготовкою конкурентоздатних випускників у закладах середньої освіти. Проблеми генезису економіки інтелектуально-інноваційного капіталу: матеріали доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 5-6 листопада 2024 року) / за заг. ред. В. М. Лича, Л.О. Згалат-Лозинської. Київ: КНУБА, 2024. С. 132-135. URL: https://library.knuba.edu.ua/books/zbirniki/32/Theses%20of%20inter%20conference%20KNUBA%205-6_11_2024.pdf

8. Литовченко Р. І. Адаптація світових моделей фінансування інноваційної освіти до українських умов. Перспективи розвитку сучасної науки та освіти: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 19-20 вересня 2025 року. Львів : Львівський науковий форум, 2025. С. 18-20. <http://lvivforum.inf.ua/save/2025/19-20.09/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Дмитренко Геннадій Анатолійович - доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу. Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Брюховецька Ірина Олександрівна - кандидат економічних наук,

доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом». Оцінка позитивна із зауваженнями:

1. У теоретичних засадах декларується класифікація механізмів фінансового забезпечення за джерелами, рівнями та інструментами (державні, приватні, міжнародні; макро-, мезо-, мікро-; RBF, ISA, ваучери, ДПП, ендаументи тощо). Водночас окремі елементи (наприклад, ДПП, ендаументи) можуть одночасно трактуватися і як джерела, і як інструменти. Було б корисно чітко розвести ці площини - показати, де йдеться про інституційне джерело, а де про фінансовий інструмент, щоб уникнути накладання категорій у подальшому моделюванні.

2. На початку розділу 2 представлено аналіз джерел і обсягів фінансування інноваційної освіти в умовах обмежених бюджетних ресурсів і трансформації економіки. Однак залишається відкритим питання: які саме види видатків/програм у статистиці МОН, Мінфіну та інших органів вважаються «інноваційною освітою» (окремі програми, цільові проєкти, частка в загальних видатках тощо). Для аналітичної чистоти корисно було б формально задати й обґрунтувати критерії віднесення видатків до «інноваційних», щоб уникнути ситуації, коли оцінюється фактично все фінансування освіти загалом.

3. Автор обґрунтовує перехід від утримувальної до інвестиційної парадигми фінансування освіти з акцентом на гранти, ендаументи, Pay-for-Results, ваучери та інші інструменти результатноорієнтованого фінансування. Це досить важлива й сучасна ідея, однак майже не розгорнуто дискусію про потенційні небажані ефекти: ризик «підганяння» результатів під KPI та зниження академічної свободи; можливе посилення нерівності між більш і менш спроможними ЗВО. Окрема підсекція, присвячена аналізу цих ризиків та механізмам їх мінімізації, посилила б переконливість запропонованої моделі.

Проте, зауваження містять переважно рекомендаційний характер і не знижують теоретико-методологічного рівня представленої дисертаційної роботи.

Головач Наталія Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри економіки бізнесу, Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом». Оцінка позитивна із зауваженнями:

Позитивно оцінюючи здобутки дисертанта, вважаємо за необхідне зазначити наступні дискусійні положення та зауваження до поданої дисертаційної роботи:

1. Авторське визначення поняття «інноваційна освіта» акцентує синергетичність, багатовимірність і роль у формуванні конкурентоздатної

особистості. Було б доцільно чітко вказати, за якими емпіричними ознаками (індикаторами, критеріями) можна відрізнити «інноваційну освіту» від «просто якісної сучасної освіти» у статистичних та аналітичних розрахунках, щоб далі в роботі не змішувати ці площини.

2. У підрозділі 2.1 акцентовано увагу на аналізі державних програмних документів (зокрема проєкту Концепції цільової програми розвитку П(ІТ) О на 2022-2027 рр.). Разом з тим, опис носить переважно якісно-нормативний характер. Для посилення емпіричної частини розділу варто було б чіткіше пов'язати положення цих документів із фактичними бюджетними показниками (динаміка асигнувань, структура джерел, ступінь виконання доведених планових значень), тобто перейти від «аналізу тексту концепції» до оцінки її реальної фінансової імплементації.

3. У розділі пропонується система стратегічних напрямів фінансового забезпечення (табл. 3.11) та окреслюється перехід до інтегрованої моделі, що поєднує державну політику, регіональні партнерства й внутрішні фонди ЗВО. Разом з тим, не до кінця прозорим виглядає механізм пріоритезації цих напрямів: за якими критеріями вони ранжуються, як співвідносяться за очікуваним ефектом і ресурсомісткістю, чи оцінювався можливий конфлікт між цілями (наприклад, між фінансовою автономією ЗВО та жорсткішими KPI). Формалізація процедури відбору пріоритезації дозволила б зробити дорожню карту більш верифікованою.

Водночас хотілося б підкреслити, що наведені вище зауваження та пропозиції мають переважно дискусійний характер і не знижують загального теоретико-методологічного рівня представленої роботи.

Перегида Юлія Андріївна - доктор економічних наук, доцент кафедри глобальної економіки. Національний університет біоресурсів і природокористування. Оцінка позитивна із зауваженнями:

Позитивно оцінюючи наукові результати та прикладну орієнтованість роботи, доцільно висловити низку зауважень і дискусійних положень, що не знижують загальної якості дослідження, однак можуть посилити його аргументацію та практичну застосовність:

1. Запропонована блокова система оцінювання ефективності фінансових механізмів є методично обґрунтованою та перспективною. Водночас інтерпретаційна сила одержаних результатів була б вищою за умови розширення масиву апробаційних даних: залучення більшої кількості закладів освіти, проведення зіставлень за типами/регіонами та виконання аналізу чутливості інтегрального показника до зміни вагових коефіцієнтів. Таким чином, це посилитиме аргументацію щодо універсальності та стійкості запропонованого підходу.

2. Проведений у роботі огляд світових моделей фінансування інноваційної освіти (зокрема практик США, ЄС, Фінляндії) має пізнавальну й прикладну цінність. Разом із тим доцільним було б більш детально структурувати бар'єри адаптації відповідних інструментів до українського середовища (ендаументи, ISA, PPP), виокрепивши правові обмеження, податкові стимули/дестимули, а також інституційну спроможність закладів і регіонів щодо впровадження таких механізмів.

3. Запропонована дорожня карта реформ і запровадження KPIмоніторингу/EMIS є важливим внеском у практичну площину дослідження. Водночас прикладну значущість роботи підвищили б орієнтовні розрахунки витрат на запуск і підтримку відповідної інфраструктури (цифрові рішення, аудит, підготовка персоналу) та конкретизація можливих джерел фінансування цих витрат у коротко- та середньостроковій перспективі.

4. Використання інструментарію VaR, аналізу чутливості та моделювання Монте-Карло для оцінювання фінансових ризиків у сфері освіти є цікавим і нетиповим рішенням, що розширює методичний арсенал дослідження. Разом з тим коректність і відтворюваність отриманих оцінок вимагали б більш розгорнутого обґрунтування вихідних припущень (вибір розподілів, параметрів варіації, джерел даних і логіки калібрування моделей), аби мінімізувати ризик умовності результатів і підвищити їхню наукову перевірюваність.

Загалом зазначені вище зауваження мають рекомендаційний характер і не применшують наукової та практичної цінності результатів дослідження, та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи Литовченка Руслана Івановича.

Яременко Людмила Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент, доцента кафедри обліку, оподаткування та бізнес управління Університет Григорія Сковороди в Переяславі:

Позитивно оцінюючи результати дослідження та їх практичну спрямованість, доцільно відзначити окремі дискусійні аспекти, які можуть стати предметом подальших наукових розвідок:

1. Запропонована багаторівнева модель фінансового забезпечення є концептуально цілісною, однак у перспективі доцільно посилити її прикладний компонент через формалізацію вимог до даних (якість, повнота, періодичність) для KPI-панелей та EMIS-контурів, оскільки в українських умовах саме дефіцит достовірних даних часто обмежує результативність управлінських рішень.

2. Результатоорієнтовані механізми (Pay-for-Results, KPI-зв'язане фінансування) потребують детальнішого розгляду в частині запобігання викривленню стимулів (ризик «підганяння» під показники, витіснення важковимірюваних результатів), а також у частині інституційного аудиту

показників і процедур верифікації.

3. Диверсифікація джерел фінансування (ендаументи, гранти, партнерські інструменти) у роботі переконливо обґрунтована, водночас було б корисно глибше розкрити правові та податкові передумови розвитку ендаумент-практик та механізмів державно-приватного партнерства саме для інноваційної освіти.

4. Ризик-орієнтований підхід до управління ресурсами є важливим здобутком роботи; разом із тим у подальших дослідженнях доцільно розширити сценарне моделювання ризиків (з урахуванням тривалих кризових станів і нерівномірності регіонального розвитку) та оцінку стійкості моделі для закладів освіти різних типів і масштабів.

Зазначені зауваження мають переважно дискусійний характер і не знижують загальної високої оцінки наукового рівня дисертації.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Литовченку Руслану Івановичу ступінь доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Геннадій
Дмитренко